

Δομές κοινωνικής φροντίδας: Ελλείψεις και παραλείψεις

Το μέγεθος των προβλημάτων, που κάλουνται να αντιμετωπίσουν οι κοινωνικές υπηρεσίες καθιστά αναγκαία την συνεργασία των ειδικών και των υπηρεσιών για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση των περιστατικών. Πολλές φορές, το επιστημονικό προσωπικό των κοινωνικών δομών ανα-

καλύπτει, ότι ασχολείται με άτομα και οικογένειες για κάποιο χρονικό διάστημα, ταυτόχρονα η διαδικασία με άλλους συναδέλφους, με αποτέλεσμα να γίνονται αποσπασματικές ενέργειες.

**Γράφει
η ΕΛΛΗ
ΦΡΕΓΓΙΑΔΟΥ***

Σε αρκετές οικογένειες συνυπάρχουν θέματα οικονομικής δυσχέρειας, κακής ψυχοσωματικής υγείας των μελών, κακές ενδοοικογενειακές σχέσεις, άσχημες συνθήκες διαβίωσης, προβληματικές συμ-

περιφορές, εξαρτήσεις, κλπ. και όταν εμπλέκονται θέματα παιδιών τα πράγματα καθίστανται ακόμη και δύσκολα. Οι ειδικοί συχνά βρίσκονται μπροστά σε δύσκολες αποφασίες και αισθάνονται τεράστια την ευθύνη τους, ενώ έχουν λιγοστά εφόδια για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Η συνεργασία και ο συντονισμός των παρεμβάσεων είναι αναγκαία και αντιληπτή. Κανείς δεν είναι αρκετός από μόνος του. Χρειάζεται ένας χώρος διαλόγου των περιστατικών. Ένας χώρος όπου θα σκέφτονται όλοι μαζί οι επαγγελματίες λύσεις παρέμβασης. Δομές που θα παρέχουν περισσότερο συντονισμένες ενέργειες και πραγματική

Οι ελλείψεις που εντοπίζονται στις κοινωνικές δομές της χώρας μας αλλά και, πιο συγκεκριμένα, του τόπου μας, δεν είναι λίγες. Οι ελλείψεις σε επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό είναι εξαιρετικώς σημαντικές και επιδρούν στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η κάλυψη κενών οργανικών θέσεων σε υπηρεσίες καθώς και η στελεχωση υπηρεσιών με περισσότερες ειδικότητες (π.χ. ιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, φυσιοθεραπευτές) κρίνεται επιτακτική. Έχει παρατηρηθεί, ότι το υπάρχον επιστημονικό προσωπικό επιφορτίζεται με διοικητικό έργο γεγονός που εγκλωβίζει τον ειδικό σε έναν στατικό «γραφειοκρατικό» ρόλο με αποτέλεσμα την χαμηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών. Στις περισσότερες δομές οι κοινωνικοί επιστήμονες εκτελούν διοικητικά καθήκοντα, με αποτέλεσμα να διαστρεβλώνεται ο ρόλος τους και να ελαχιστοποιείται η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες.

Παράλληλα, η διαφοροποίηση στις συμβάσεις, στις αμοιβές, στον τρόπο πληρωμής και η απουσία νομικής κατοχύρωσης για τα ευρωπαϊκά προγράμματα προσδίδουν τον χαρακτήρα του πρόσκαιρου, με αντίκτυπο τόσο στο προσωπικό, όσο και στους εξυπηρετούμενους των προγραμμάτων.

Επίσης, η απουσία καθηκοντολογίου και εσωτερικού κανονισμού στις υπηρεσίες και τα ευρωπαϊκά προγράμματα έχουν ως αποτέλεσμα την ασάφεια των αρμοδιοτήτων και των ορίων της κάθε ειδικότητας και την δημιουργία προβληματικών σχέσεων μεταξύ του προσωπικού.

Δεν είναι λίγες και οι ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή σχεδόν σε όλες τις κοινω-

υπηρεσιακού αυτοκινήτου (ή η χρησιμοποίησή του από τρίτους), η απουσία επαγγελματία οδηγού για τις κατ' οίκον επισκέψεις, ο ανεπαρκής αριθμός ηλεκτρονικών υπολογιστών, η μη πρόσβαση στο διαδίκτυο, η απουσία εξειδικευμένων προγραμμάτων Η/Υ, η ακαταλληλότητα χώρων και οι χώροι οι μη προσβάσιμοι χώροι σε ΑΜΕΑ, είναι μερικά μόνο από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κοινωνικοί επιστήμονες. Επί πλέον, έχει διαπιστωθεί ότι οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας υποδέχονται εξυπηρετούμενους σε κοινόχρηστα γραφεία, τα οποία χρησιμοποιούνται από διοικητικούς υπαλλήλους, λόγω έλλειψης διαθέσιμων χώρων.

Είναι σημαντικό, ακόμη, να επισημάνουμε την απουσία δομών ή υπηρεσιών στελεχωμένων με κοινωνικούς επιστήμονες που στοχεύουν στην αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης (π.χ. ψυχολογική υποστήριξη σε περίπτωση βίαιου ανηλικού, διαπραγμάτευση σε περιπτώσεις απαγωγής ή ομηρίας, αυτοκτονικές ιδέες ή αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές σε εφήβους ή ενήλικους κ.α.). Στις περιπτώσεις κρίσης, τα άτομα βρίσκονται σε κατάσταση ψυχοσυναισθηματικής αστάθειας, λόγω ενός ή περισσότερων στρεσογόνων παραγόντων. Αυτές οι επείγουσες καταστάσεις είναι συχνές και καμιά κοινωνική ομάδα δεν εξαιρείται από τέτοια γεγονότα. Στον νομό Κιλκίς δεν υπάρχει κάποια δομή παρέμβασης σε περιπτώσεις κρίσης. Κανείς φοράς δεν απασχολεί εξειδικευμένους επαγγελματίες ψυχικής υγείας, που να είναι διαθέσιμοι όλο το 24ωρο (τύπου εφημεριών).

Η κάλυψη κενών οργανικών θέσεων επαγγελματιών ψυχικής υγείας (ψυχολόγοι, κοι-

τις κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και ο εμπλουτισμός των οργανισμών με νέες ειδικότητες, πρέπει να είναι πρωταρχικός στόχος ενός κοινωνικού κράτους. Παράλληλα, απαραίτητη είναι η στελέχωση των δομών με το κατάλληλο διοικητικό προσωπικό, ούτως ώστε το επιστημονικό προσωπικό να ασχολείται αποκλειστικώς με το αντικείμενο, για το οποίο έχει προσληφθεί.

Η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στις περιφέρειες αλλά και στους δήμους στηρίζεται, κυρίως, σε επιστήμονες με συμβάσεις ωρισμένου χρόνου. Παρέχονται, με άλλα λόγια, στον πολίτη υπηρεσίες με ημερομηνία λήξης. Η απορρόφηση των συμβασιούχων σε οργανικές θέσεις των κοινωνικών δομών, καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση περισσότερων περιστατικών και τη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας της κάθε δομής.

Ας μην παραβλέψουμε, όμως, και το ζήτημα της συνεχούς επιμόρφωσης του επιστημονικού προσωπικού. Όλοι οι φορείς θα πρέπει να διευκολύνουν και να παρέχουν κίνητρα όπως κάλυψη εξόδων κίνησης και διαμονής στο επιστημονικό προσωπικό που απασχολούν και το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε επιμορφωτικά σεμινάρια, συνέδρια και ημερίδες που αφορούν θέματα σχετικά με το αντικείμενο εργασίας τους.

Ας μην εθελουφλεί, λοιπόν, η αργοκίνητη κρατική μηχανή. Καλές προθέσεις υπάρχουν, προτάσεις σχεδιάζονται, ας φτάσουμε, αισιώς, κάποτε και στην υλοποίησή τους...

*Ψυχολόγος Α.Π.Θ.

M.Sc. Ψυχολογία της Υγείας

21ης Ιουνίου-Αθ. Τσούντα

Τηλ. γραφείου: 23410-27014, κιν: 6946081649

e-mail: ellie_kilkis@yahoo.gr